

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI AFERENTE CONSULTĂRII PUBLICE REFERITOARE LA PROIECTUL DE REGULAMENT-CADRU AL BCE PRIVIND MUS

1 CÂND VA ÎNCEPE BCE PROCESUL DE SUPRAVEGHERE A BĂNCILOR?

BCE își va asuma responsabilitățile în materie de supraveghere la data de 4 noiembrie 2014. În temeiul [Regulamentului privind MUS](#)¹, UE conferă BCE unele atribuții specifice în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și instituie Mecanismul unic de supraveghere (MUS). MUS reprezintă un sistem de supraveghere bancară format din BCE și autoritățile naționale competente (ANC), responsabil de supravegherea prudențială în țările participante. În timp ce BCE va fi responsabilă de supravegherea băncilor semnificative, iar autoritățile naționale competente vor supraveghea băncile mai puțin semnificative, BCE va răspunde de funcționarea eficientă și coerentă a MUS. Regulamentul privind MUS a intrat în vigoare la data de 3 noiembrie 2013.

2 CE REPREZINTĂ PROIECTUL DE REGULAMENT-CADRU ȘI DE CE ESTE ACESTA NECESAR? CUI I SE VA APLICA ACESTA?

Regulamentul privind MUS stabilește în mod expres obligația BCE de a adopta și publica un cadru de organizare a cooperării cu ANC în cadrul MUS. Astfel, BCE, în consultare cu ANC, a elaborat acest proiect de regulament-cadru, care definește procedurile de reglementare a relației dintre BCE și ANC și include dispoziții care se aplică direct băncilor. În conformitate cu Regulamentul privind MUS, proiectul de regulament-cadru trebuie să facă obiectul unei consultări publice înainte de publicarea versiunii finale până la data de 4 mai 2014.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 al Consiliului din 15 octombrie 2013 de conferire a unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit. JO L 287, 29.10.2013, p. 63.

3 **VOR EXISTA ALTE NORME PRIVIND FUNCȚIONAREA MUS?**

Proiectul de regulament-cadru cuprinde norme privind funcționarea MUS, care vizează, printre altele, principiile și organizarea MUS, metoda de stabilire a caracterului semnificativ al unei bănci, procedurile separate de supraveghere a băncilor semnificative și a celor mai puțin semnificative și procedurile comune care se aplică ambelor categorii, procedurile aplicabile cooperării strânse cu statele membre din afara zonei euro care decid să adere la MUS, sancțiunile administrative și dispozițiile tranzitorii.

Alte norme importante vor fi incluse în acte juridice separate (proiectul de regulament al BCE privind taxele de supraveghere, Regulamentul de procedură al Consiliului de supraveghere, modificările aduse Regulamentului de procedură al BCE, normele interne privind secretul profesional și schimbul de informații între atribuțiile legate de politica monetară și cele în materie de supraveghere).

4 **CARE SUNT BĂNCILE CARE VOR FI SUPRAVEGHEATE DE BCE?**

BCE va supraveghea în mod direct băncile semnificative din țările participante. Distincția dintre băncile semnificative și cele mai puțin semnificative decurge din decizia Consiliului European de a conferi BCE atribuții de supraveghere a sectorului bancar, în cooperare cu ANC.

În categoria băncilor semnificative vor figura aproximativ 130 de grupuri bancare, reprezentând aproape 85% din totalul activelor bancare din zona euro. Criteriile de stabilire a caracterului semnificativ al acestora sunt explicate mai jos.

În timp ce ANC vor exercita supravegherea directă asupra tuturor celorlalte bănci din țările participante, BCE va fi responsabilă de funcționarea eficientă și coerentă a MUS. De asemenea, BCE poate decide să supravegheze în mod direct bănci mai puțin semnificative, atunci când acest lucru este considerat necesar pentru a asigura aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere.

5 **CE ANUME FACE CA O BANCĂ SĂ FIE SEMNIFICATIVĂ?**

BCE va evalua toate băncile din țările participante, în cooperare cu ANC și în conformitate cu metodologia prevăzută în proiectul de regulament-cadru. Caracterul semnificativ al unei bănci va depinde de: (i) valoarea totală a activelor sale; (ii) importanța sa pentru economia țării în care se află sau pentru UE în ansamblu; (iii) caracterul semnificativ al activităților sale transfrontaliere; (iv) solicitarea sau primirea de asistență financiară publică din partea European

Financial Stability Facility (EFSF) sau a Mecanismului european de stabilitate (MES), și (v) faptul că reprezintă una dintre cele mai semnificative trei bănci din țara respectivă. Dacă o bancă îndeplinește oricare dintre aceste cinci criterii, aceasta va fi considerată semnificativă.

6 CÂND VOR FI INFORMATE BĂNCILE DESPRE STATUTUL LOR? CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN CAZUL ÎN CARE STATUTUL LOR SE MODIFICĂ?

BCE va stabili care bănci sunt semnificative și va informa băncile în cauză cu cel puțin două luni înainte de asumarea deplină a atribuțiilor de supraveghere prudencială (a se vedea Întrebarea 1 de mai sus). Băncile vor avea ocazia de a formula observații înainte ca BCE să adopte decizia.

Băncile semnificative care fac obiectul supravegherii directe din partea BCE vor figura pe website-ul BCE. De asemenea, BCE va publica o listă a băncilor mai puțin semnificative, precizând care este ANC care le va supraveghea. Ambele liste vor fi actualizate periodic și cel puțin o dată pe trimestru.

Deciziile de clasificare a unei bănci ca semnificativă sau mai puțin semnificativă sunt supuse unei revizuirii anuale. În cazul în care o bancă semnificativă nu a îndeplinit niciunul dintre criteriile de semnificație timp de trei ani calendaristici consecutivi, responsabilitatea pentru supravegherea directă va fi transferată către ANC relevantă; în cazul în care o bancă mai puțin semnificativă îndeplinește unul dintre criteriile de semnificație, aceasta va fi considerată semnificativă. Transferul atribuțiilor de supraveghere poate fi inițiat într-o etapă anterioară în circumstanțe excepționale, respectiv dacă reiese în mod clar că o bancă nu va îndeplini niciunul dintre criteriile de semnificație (de exemplu, dacă volumul activelor sale totale scade sub prag datorită vânzării unei unități operaționale considerabile).

7 CUM VOR COOPERA BCE ȘI ANC ÎN ÎNDEPLINIREA ATRIBUȚIILOR DE SUPRAVEGHERE?

MUS este un sistem integrat format din BCE și ANC. Pentru unele atribuții, BCE deține un rol în supravegherea băncilor mai puțin semnificative, iar ANC, în supravegherea băncilor semnificative (a se vedea Întrebarea 8 de mai jos). Astfel, buna cooperare dintre BCE și ANC prezintă o importanță capitală pentru funcționarea eficientă a MUS. Proiectul de regulament-cadru se referă la „obligația de cooperare loială” și impune BCE și ANC să facă schimb de informații necesare în vederea îndeplinirii atribuțiilor care le-au fost conferite. O modalitate de stimulare a cooperării în procesul de supraveghere a băncilor semnificative o constituie

înființarea unor echipe comune de supraveghere (a se vedea Întrebarea 10 de mai jos). În îndeplinirea atribuțiilor prudențiale, BCE are, de asemenea, dreptul de a însărcina ANC să își utilizeze competențele (în conformitate cu legislația relevantă) și să adopte măsuri în cazul în care BCE îi revine o atribuție de supraveghere, însă nu are competențe în acest sens. O altă formă de cooperare o vor constitui schimburile de experți și detașările între BCE și ANC, precum și între ANC.

8 CARE VA FI ROLUL ANC ÎN SUPRAVEGHEREA BĂNCILOR SEMNIFICATIVE? CARE SUNT ATRIBUȚIILE ȘI COMPETENȚELE BCE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE BĂNCILE MAI PUȚIN SEMNIFICATIVE?

BCE va supraveghea în mod direct băncile semnificative, însă ANC vor fi în continuare implicate în acest proces. Având în vedere experiența vastă în materie de supraveghere și proximitatea în raport cu băncile, ANC vor oferi asistență BCE în îndeplinirea atribuțiilor de supraveghere. Acestea vor elabora proiecte de decizii în domeniile de competență referitoare la supraveghere ale BCE, vor ajuta la îndeplinirea unor atribuții suplimentare de supraveghere (precum supravegherea zilnică a profilului de risc al băncilor, testarea onorabilității și competenței membrilor consiliilor de administrație și alte activități de verificare), vor participa în mod activ în cadrul echipelor comune de supraveghere și vor oferi asistență BCE în procedurile de aplicare.

BCE va monitoriza funcționarea sistemului și va îndeplini anumite atribuții de supraveghere în ceea ce privește băncile mai puțin semnificative (a se vedea Întrebarea 9). De asemenea, BCE își poate exercita competențele de supraveghere asupra băncilor mai puțin semnificative (respectiv poate solicita informații și efectua investigații și inspecții la fața locului). De asemenea, ANC vor informa BCE cu privire la supravegherea băncilor mai puțin semnificative (în conformitate cu criteriile generale stabilite de BCE, care vor ține seama de profilul de risc al băncii și de impactul acesteia asupra sistemului financiar național), în special în privința procedurilor importante în materie de supraveghere și a proiectelor de decizii în materie de supraveghere. ANC au, de asemenea, obligația de a informa BCE cu privire la orice deteriorare rapidă și semnificativă a situației financiare a unei bănci mai puțin semnificative. În plus, BCE va avea dreptul de a emite regulamente, orientări sau instrucțiuni generale către ANC și poate prelua atribuțiile de supraveghere directă a uneia sau mai multor bănci mai puțin semnificative, în cazul în care consideră necesar pentru a asigura aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere.

Regulamentul privind MUS și proiectul de regulament-cadru nu afectează atribuțiile de supraveghere care se află în afara domeniului de aplicare al Regulamentului privind MUS. Astfel, atribuții precum protecția consumatorilor și combaterea spălării banilor revin în continuare autorităților naționale.

9 CARE ESTE AUTORITATEA CARE VA AUTORIZA NOILE BĂNCI?

BCE este autoritatea competentă pentru autorizarea, retragerea autorizării și evaluarea achiziției de participații calificate (proceduri comune) în cazul tuturor instituțiilor de credit. De asemenea, ANC vor oferi asistență BCE în ceea ce privește procedurile comune, primind solicitările de autorizare și achiziție de participații calificate și elaborând proiecte de decizii sau, respectiv, propuneri, pe baza propriei evaluări inițiale a solicitării în temeiul dreptului național. În cazul în care constată că o solicitare nu respectă legislația națională, o ANC respinge solicitarea și informează BCE în acest sens. Propunerile ANC nu sunt obligatorii pentru BCE, care își va întemeia decizia pe propria evaluare a solicitării, în temeiul dreptului Uniunii Europene.

10 CE REPREZINTĂ ECHIPELE COMUNE DE SUPRAVEGHERE?

Echipele comune de supraveghere (ECS) reprezintă unități operaționale în cadrul MUS, care vor fi responsabile de supravegherea zilnică a băncilor semnificative și vor constitui una dintre principalele forme de cooperare între ANC și BCE. Pentru fiecare bancă semnificativă, va fi alcătuită o echipă din membri ai personalului ANC implicate în supravegherea băncii respective și din membri ai personalului BCE; echipa va fi coordonată de BCE, cu asistența unui subcoordonator din cadrul fiecărei ANC. Principalele atribuții ale ECS vor fi efectuarea analizei de risc pentru entitatea sau grupul supravegheat(ă) și propunerea programului de supraveghere și a măsurilor de supraveghere corespunzătoare.

ECS se vor ocupa, de asemenea, de coordonarea echipelor care efectuează inspecții la fața locului.

11 CARE SUNT ATRIBUȚIILE MACROPRUDENȚIALE ALE BCE?

BCE poate aplica pentru amortizoarele de capital cerințe mai stricte decât cele aplicate de autoritățile naționale, precum și măsuri mai aspre destinate contracarării riscurilor sistemice sau macroprudențiale la nivelul băncilor, în măsura în care acestea sunt compatibile cu dreptul

Uniunii, ținând cont de sistemul financiar, situația economică și condițiile ciclului economic pe plan național.

În cazul în care BCE consideră necesară aplicarea unor cerințe mai stricte pentru amortizoare sau adoptarea unor măsuri mai aspre destinate contracarării riscurilor sistemice sau macroprudențiale, aceasta va acționa în strânsă cooperare cu ANC din țările în cauză și va notifica ANC relevante cu privire la măsurile avute în vedere înainte de a lua o decizie.

În aceeași măsură, ANC care adoptă măsuri macroprudențiale în temeiul dreptului UE vor notifica BCE în prealabil.

12 CUM VOR FI ADOPTATE DECIZIILE ÎN MATERIE DE SUPRAVEGHERE?

BCE va respecta principiile garanțiilor procedurale și transparenței, în special referitor la deciziile privind supravegherea microprudențială. Toate băncile care fac obiectul unei proceduri de supraveghere vor avea drepturile procedurale specifice care se aplică în cadrul procedurilor administrative. O bancă poate solicita inițierea unei proceduri de supraveghere din partea BCE și poate desemna un reprezentant pentru procedura respectivă. Proiectul de regulament-cadru prevede norme detaliate privind utilizarea probelor, audierea martorilor și experților și, în special, dreptul băncii de a fi audiată înainte ca BCE să adopte o decizie în materie de supraveghere care ar afecta în mod direct și nefavorabil drepturile băncii.

Pentru a respecta dreptul băncii la apărare, banca va avea acces la dosarul BCE după deschiderea unei proceduri de supraveghere (limitat de obligațiile privind confidențialitatea). Deciziile în materie de supraveghere vor fi explicate în mod clar.

O bancă poate solicita comitetului administrativ de control al BCE să analizeze orice decizie în materie de supraveghere adoptată de BCE în cadrul unei proceduri de supraveghere. Banca poate decide, de asemenea, să atace decizia înaintea Curții de Justiție a Uniunii Europene.

13 ÎN CE LIMBĂ VA COMUNICA BCE CU BĂNCILE ȘI CU ANC?

Băncile au dreptul de a utiliza limbile oficiale ale Uniunii Europene în cadrul comunicării și procedurilor desfășurate cu BCE. Având în vedere timpul necesar pentru traducere și pentru a asigura comunicarea directă, instituțiile de credit pot conveni, de asemenea, să comunice cu BCE în limba engleză.

BCE și ANC vor comunica în limba engleză.

14 CE COMPETENȚE DE A IMPUNE SANȚIUNI DEȚINE BCE? ACESTEA SE REFERĂ ȘI LA BĂNCILE MAI PUȚIN SEMNIFICATIVE CARE SUNT SUPRAVEGHEATE?

Atât BCE, cât și ANC vor avea competența de a impune sancțiuni administrative instituțiilor de credit. În cazul în care încălcarea vizează dreptul direct aplicabil al UE (de exemplu, Regulamentul privind cerințele de capital – *Capital Requirements Regulation*, [CRR](#))², BCE poate iniția o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva băncilor semnificative, în timp ce ANC pot iniția o astfel de procedură împotriva băncilor mai puțin semnificative. În cazul în care încălcarea vizează dreptul național (de exemplu, o lege de transpunere a Directivei privind cerințele de capital – *Capital Requirements Directive*, CRD IV), numai ANC pot impune sancțiuni administrative băncilor (atât celor semnificative, cât și celor mai puțin semnificative). Totuși, în ceea ce privește entitățile supravegheate semnificative, pentru atribuțiile conferite BCE, ANC pot să inițieze o procedură de sancționare numai pe baza instrucțiunilor BCE. De asemenea, ANC dețin competența exclusivă de a impune sancțiuni administrative nepecuniare sau de a supune o persoană fizică (de exemplu, un membru al consiliului de administrație al unei bănci) unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. În cazul în care încălcarea vizează un regulament sau o decizie a BCE, BCE deține competența exclusivă de a iniția o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, atât împotriva băncilor semnificative, cât și a celor mai puțin semnificative (pentru acestea din urmă, în măsura în care regulamentul sau decizia BCE se aplică acestora și impune obligații față de BCE, de exemplu proiectul de regulament privind taxele de supraveghere).

În cadrul BCE, o unitate independentă de investigare va efectua investigații și, după caz, va propune Consiliului de supraveghere să impună o sancțiune băncii în cauză. Consiliul de supraveghere va adopta decizia finală de a accepta sau de a respinge propunerea înaintată de unitatea de investigare.

² Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012.

15 ÎN CE MOD VOR SERVI ANC DREPT „PUNCTE DE INTRARE” PENTRU UNELE NOTIFICĂRI DIN PARTEA BĂNCILOR?

Legislația relevantă a UE, în special Directiva privind cerințele de capital ([CRD IV](#))³, prevede unele notificări din partea băncilor către autoritatea competentă (de exemplu, dreptul de stabilire sau libertatea de a presta servicii, evaluarea caracterului adecvat al membrilor organelor de conducere).

Orice bancă supravegheată care dorește să înființeze o sucursală sau să presteze servicii în altă țară participantă trebuie să informeze autoritatea din țara de origine cu privire la intenția sa. În cadrul MUS, atât băncile semnificative, cât și cele mai puțin semnificative care intenționează să își desfășoare activitatea în altă țară participantă vor trimite astfel de notificări către ANC. În cazul în care o bancă semnificativă dorește să își desfășoare activitatea în afara MUS, aceasta va notifica BCE, în timp ce băncile mai puțin semnificative vor informa ANC relevantă.

Pentru ca banca respectivă să își poată exercita dreptul de stabilire sau libertatea de a presta servicii, autoritatea din țara de origine trebuie să transmită notificarea și unele informații suplimentare autorității din țara gazdă. Autoritățile europene din afara MUS trebuie să transmită notificarea ANC din țara gazdă, care are datoria de a informa BCE imediat după primirea notificării.

Acest aspect legat de punctul de intrare nu afectează alocarea atribuțiilor în cadrul MUS între BCE și ANC, astfel cum se specifică în continuare în proiectul de regulament-cadru.

16 CUM VA TRATA MUS EVENTUALELE PROCEDURI PENDINTE ÎN MATERIE DE SUPRAVEGHERE ÎNAINTEA ANC ȘI DECIZIILE ÎN MATERIE DE SUPRAVEGHERE ADOPTATE DE ANC?

Transferul competențelor în materie de supraveghere de la ANC către BCE poate fi, în general, anticipat. Astfel, autoritatea a cărei competență se încheie trebuie să depună toate eforturile în vederea finalizării tuturor procedurilor înainte de data modificării. Autoritatea în cauză are, de asemenea, obligația de a informa autoritatea care își asumă atribuțiile de supraveghere despre aceste proceduri. În cazul în care procedura a fost inițiată și nu poate fi finalizată înainte de modificarea respectivă, autoritatea care inițiază procedura va rămâne competentă până la finalizarea procedurii. În cazul în care autoritatea a cărei competență se încheie este o ANC, BCE poate decide, de asemenea, să preia procedura în cauză.

Fără a aduce atingere exercitării competențelor conferite BCE prin Regulamentul privind MUS, deciziile în materie de supraveghere adoptate de ANC înainte de data de 4 noiembrie 2014 (de exemplu, autorizarea de a utiliza un model intern sau o decizie impunând majorarea cerințelor de capital) nu vor fi afectate.

17 CUM VA FUNCȚIONA MUS ÎN STATELE MEMBRE CARE ÎNȚIAZĂ O COOPERARE STRÂNSĂ?

Statele membre din afara zonei euro pot adera la MUS prin stabilirea unei cooperări strânse între autoritățile competente din țara respectivă și BCE. Proiectul de regulament-cadru stabilește modalitatea de funcționare a cooperării strânse și de desfășurare a supravegherii bancare în țările în cauză. Principiul general este că dispozițiile proiectului de regulament-cadru se vor aplica, de asemenea, în ceea ce privește entitățile supravegheate din țările aflate în cooperare strânsă, ținând cont de faptul că BCE nu poate acționa direct față de entitățile stabilite într-o țară aflată în cooperare strânsă, întrucât BCE nu poate exercita competențe cu caracter obligatoriu în afara zonei euro. În special, ANC ar trebui să asigure că BCE primește toate informațiile și raportările din partea entităților supravegheate semnificative și cu privire la acestea. De asemenea, ANC vor fi obligate să urmeze instrucțiunile furnizate de BCE cu privire la instituțiile de credit semnificative.

18 CUM VA COOPERA BCE CU AUTORITATEA BANCARĂ EUROPEANĂ (ABE)? ESTE ACEASTĂ COOPERARE MENȚIONATĂ ÎN PROIECTUL DE REGULAMENT-CADRU?

BCE își va îndeplini atribuțiile sub rezerva și în temeiul dreptului relevant al UE, inclusiv al cadrului de reglementare unic pentru serviciile financiare care se aplică tuturor statelor membre. De asemenea, BCE va face obiectul dispozițiilor Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 de instituire a Autorității bancare europene cu privire la manualul european în materie de supraveghere elaborat de ABE.

ABE este însărcinată cu elaborarea de proiecte de standarde tehnice, precum și de orientări și recomandări care să asigure convergența în materie de supraveghere și coerența rezultatelor activităților de supraveghere în cadrul Uniunii. BCE va contribui la elaborarea, de către ABE, a

³ Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudencială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.

proiectelor de standarde tehnice de reglementare sau a standardelor tehnice de punere în aplicare.

Proiectul de regulament-cadru nu menționează aceste norme importante, ci numai normele procedurale aferente cooperării dintre BCE și ANC ale țărilor participante în cadrul MUS.